

Régiók Bizottsága vélemény – Tárgy: „Zöld könyv az energiahatékonyságról avagy többet kevessebbel”

(2006/C 192/03)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az energiahatékonyságról szóló zöld könyvre (COM(2005) 265 final);

tekintettel az Európai Bizottság 2005. június 7-i határozatára, amely szerint az EK-Szerződés 265. cikkének (1) bekezdése alapján felkéri a Régiók Bizottságát vélemény kidolgozására e tárgyban;

tekintettel elnökének 2005. november 16-i határozatára, mely szerint a „Fenntartható fejlődés” szakbizottságot megbízza e vélemény kidolgozásával;

tekintettel 2004. június 17-i, „Javaslat európai parlamenti és tanácsi irányelvre a végfelhasználói energiahatékonyságról és energiaszolgáltatásokról” című véleményére (COM(2003) 739 – 2003/0300 (COD)) – CdR 92/2004 fin);⁽¹⁾;

tekintettel 2002. november 20-i, „Javaslat európai parlamenti és tanácsi határozatra az energiaügyi intézkedések többéves programjának megállapítására: »Intelligens energia – Európa« program (2003–2006)” című véleményére (COM(2002) 162 final – 2002/0082 (COD)) – CdR 187/2002 fin);⁽²⁾;

tekintettel az Európai Bizottság „A biztonságos energiaellátás európai stratégiája felé” című zöld könyvről kidolgozott, 2001. november 15-i véleményére (COM(2000) 769 final) – CdR 38/2001 fin);⁽³⁾;

tekintettel 2001. június 17-i, „Javaslat európai parlamenti és tanácsi irányelvre az épületek energiaprofiljáról” című véleményére (COM(2001) 226 final – 2001/0098 (COD)) – CdR 202/2001 fin)⁽⁴⁾;

tekintettel 2000. december 13-i, „Az Európai Bizottság közleménye a Tanácsnak, az Európai Parlamentnek, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: Cselekvési terv az energiahatékonyság javítására az Európai Közösségben” című véleményére (COM(2000) 247 final) – CdR 270/2000 fin)⁽⁵⁾;

tekintettel véleménytervezetére (CdR 216/2005 rev.1), amelyet a „Fenntartható fejlődés” szakbizottság 2005. december 1-jén elfogadott (előadó: Bernd Vögerle, Osztrák Települések Szövetségének alelnöke (AT/PES));

2006. február 15–16-án tartott 63. plenáris ülésén (a 16-i ülésnapon) egyhangúlag elfogadta az alábbi véleményt.

1. A Régiók Bizottsága nézetei

A Régiók Bizottsága

1.1 a jelenleg megfigyelhető tendenciák alapján, melyek arra engednek következtetni, hogy az energiafelhasználás az EU-n belül az elkövetkező 15 évben 10 %-kal is emelkedhet, **üdvözli** az Európai Bizottság zöld könyvét, illetve általában az energiahatékonyságának javítását célzó kezdeményezéseket;

1.2 **hangsúlyozza** az energiahatékonyság rendkívül nagy jelentőségét, különösen a gázpiac jelenlegi válságára való tekintettel. Európa energiaellátását diverzifikálni kell, hogy minimalizálhatók legyenek a napjainkban Ukrajnában és Bulgáriában

tapasztalhatóhoz hasonló függőségek. Az energiahatékonyságról szóló zöld könyv lehetőséget teremt arra, hogy összességében csökkenjen a kőolajtól és földgáztól való függőség, és egy európai cselekvési terv szülessen;

1.3 **üdvözli**, hogy az intézkedéseket az összes lehetséges végrehajtási szinten (EU, nemzeti, regionális vagy helyi) figyelembe veszik, és **figyelmeztet** a szubszidiaritás elvének tiszteletben tartására végrehajtásuk során;

1.4 **tudatában van** annak, hogy az energiahatékonyság nagymértékben hozzájárul az energiapolitika mindhárom lényeges céljához: az ellátás biztonságához, a környezet- és klímavédelemhez, valamint a versenyképességhez;

1.5 **hangsúlyozza** az energiahatékonyságra irányuló intézkedések jelentős szociális dimenzióját is, amely a helyi és regionális munkahelyek megteremtését és fenntartását jelenti, valamint védi a fogyasztókat az elviselhetetlenül magas energiaköltségektől;

⁽¹⁾ HL C 318., 2004.12.22., 19. o.

⁽²⁾ HL C 73., 2003.3.26., 41. o.

⁽³⁾ HL C 107., 2002.5.3., 13. o.

⁽⁴⁾ HL C 107., 2002.5.3., 76. o.

⁽⁵⁾ HL C 144., 2001.5.16., 17. o.

1.6 **utal arra**, hogy a tagállamok számára készült, az energiahatékonyságra vonatkozó további előírások megállapításakor nem szabad túlzottan sietve eljárni. Ahogy a zöld könyv maga is megjegyzi, az EU-ban már jelenleg is többféle hatályban lévő, illetve kidolgozás alatt álló energiahatékonysági intézkedés létezik, amelyeknek még nem volt idejük kifejteni hatásukat vagy még végre sem hajtották őket. Ezek sorában például az épületek energiateljesítményéről szóló irányelv, a kapcsolt hő- és villamosenergia-termelés támogatásáról szóló irányelv, a kibocsátási egységek kereskedelméről szóló irányelv vagy az energia végfelhasználásának hatékonyságáról szóló irányelv említhető;

1.7 **felhívja a figyelmet** arra, hogy több tagállamban és régióban már léteznek olyan, hasonló célú és hasonló következményekkel járó stratégiai tervek és intézkedések, mint amilyeneket a zöld könyv követel. Ilyenek például a klímavédelemre irányuló stratégiák (a Kiotói Jegyzőkönyv ratifikálása óta), a kiosztási tervek (a kibocsátási egységek kereskedelmének keretében), valamint a levegőt szennyező káros anyagok kibocsátásának csökkentése (a bizonyos levegőszennyező anyagok maximális kibocsátási mennyiségéről szóló irányelv keretében). A hangsúly középtávon nem az új hatékonysági tervek kidolgozásán van, hanem a létező tervek következetes megvalósításán.

Az ilyen tervek megvalósítása során szerzett tapasztalatok azt mutatják, hogy gyakran olyan intézkedésekről van szó, melyeknek megvalósítása ugyan rövid távra szól, hatásuk azonban csak hosszú távon fog megmutatkozni;

1.8 **utal** az energiahatékonyság és a megújuló energiák terén tett számos helyi és regionális szintű kezdeményezésre, amelyek eredményei számos weboldalon hozzáférhetők a nyilvánosság számára. Példaként említhetjük a *Managenergy* és az *Energie Cités* honlapjait, amelyek jó példákat gyűjtenek össze egész Európából; ⁽⁶⁾

1.9 **tudatában van** annak, hogy az energiahatékonyság növelése kis lépésekből álló politikát jelent. E kis lépéseket főként a helyi és regionális szinten kell megtenni, ezek a szintek ugyanis polgárközeliségük miatt fontos tudatosító szerepet töltenek be;

1.10 kritikusan **megjegyzi**, hogy a liberalizálással kapcsolatos uniós célkitűzések (a verseny fokozása az árak csökkentése érdekében) és az energiahatékonyság egymással csak nehezen összeegyeztethetőek. A csökkenő árak nem ösztönzik az energiahatékonyságot. Emellett a nem kielégítő beruházási feltételek miatt késlekedik az erőműpark felújítása;

1.11 **ésszerűnek tartja** a keresletorientált politikát szolgáló intézkedéseket a liberalizált energiapiacra. Ez a környezetvédelmi költségeknek a fogyasztói árba való beépítésével, valamint a hálózathoz való egyenlő hozzáférés biztosításával jár együtt. Az energiahatékonyságot fokozó stratégiáknak központi szerep jut ott, ahol ellensúlyozni kell a jelenlegi kínálatorientált politikákat;

⁽⁶⁾ <http://www.managenergy.net/gp.html>
<http://www.energie-cites.org/page.php?lang=en&dir=3&cat=3&sub=3>

2. A Régiók Bizottsága ajánlásai

2.1 **kéri**, hogy ha döntés születik az energiahatékonysági tervek bevezetéséről, akkor ezeket öt évre szóló, kétszer értékelendő tervekként hozzák létre. Az egy évre szóló tervek és az évenkénti értékelések a gyakorlatban nem mutatnak fel kielégítő eredményeket, ezért nem ésszerűek (3. kérdés);

2.2 **különösen hangsúlyozza**, hogy az intézkedések kidolgozásakor feltétlenül ügyelni kell arra, hogy az egyes tagállamok előzetes teljesítménye és további lehetőségei eltérőek, valamint, hogy minden intézkedést költség-haszon elemzés előzzön meg;

2.3 **elutasítja** abszolút célok kijelölését az energiahatékonyság növelését illetően. El kell kerülni, hogy a zöld könyv versenylőnyhöz jutassa azokat a tagállamokat, amelyek eddig kevésbé takarékosan bántak az energiával. Azoknak a tagállamoknak, melyek már takarékosági intézkedéseket hajtottak végre, illetve ahol különösen hatékony technológiákat alkalmaznak, kevesebb lehetőségük marad a hatékonyság javítására, így abszolút célok kijelölése esetén nyilvánvalóan hátrányos helyzetbe kerülnének;

2.4 ehelyett olyan teljesítményértékelési rendszer mellett **érvel**, amely a különböző éghajlati adottságok elemzése, illetve az energiahatékonyság terén végzett előzetes teljesítmények alapján minden tagállam számára nemzeti energiahatékonysági célokat fogalmaz meg. Ezek a nemzeti célok ennek következtében beépülhetnek az európai szabványok definíciójába, így lehetővé tennék a nemzeti adottságok figyelembevételét és az előzetes teljesítmények igazságosabb beszámítását;

2.5 **úgy véli**, hogy a kibocsátási egységek kereskedelmének mechanizmusát úgy kell alakítani, hogy a kiosztási terv keretében – megfelelő átmeneti időszak után – minden erőmű csak annyi kibocsátási egységet kapjon, amennyi egy kapcsolt energiatermelő gázturbinás fűtőerőműben megfelel a tervezett hő- és villamosenergia-mennyiség előállítási igényének. Ez egyértelműen támogatná a villamosenergia-termelés energiahatékonyságának fokozására irányuló célkitűzéseket (13. kérdés);

2.6 **javasolja**, hogy mérlegeljék az ipar részére kiosztott kibocsátási egységek hasonló módon történő kiszámítását. Minden ipari létesítmény csak annyi kibocsátási egységet kaphatna, amennyi a legmagasabb energiahatékonysági mutatókkal rendelkező létesítményekben megfelel a tervezett termékmennyiség előállítási igényének. Egy ilyen intézkedés révén a „szennyező fizet” elvnek megfelelő költségátosztást, valamint jelentős mértékű energia- és szén-dioxid-megtakarítást lehetne elérni (2. kérdés);

2.7 **szükségesnek tartja** az állami támogatások felhasználhatóságát az olyan intézkedések területén, amelyek az energiahatékonyság fokozására szolgáló környezetvédelmi innovációkat és termelékenység-növekedést segítik elő. Az ilyen támogatásokat egyrészt beruházási támogatásokként lehetne kezelni, amelyek az innovatív energiahatékony technológiákat ösztönző támogatásokat mentesítik a bejelentési kötelezettség alól. Másrészt az energiahatékonyságot a környezetvédelmi támogatások általános kritériumaként is figyelembe kellene venni,

mivel ezek a támogatások elsősorban a helyi és regionális szinten kerülnek felhasználásra; különösen **támogatja** az energiahatékonyság fokozására szolgáló támogatások csoportos mentesítését, vagy legalábbis megfelelően magas küszöbértékek kialakítását az adminisztratív terhek és az ilyesfajta projektek végrehajtásakor jelentkező esetleges késedelmek csökkentésének érdekében (5. kérdés);

2.8 **támogatja**, hogy a közbeszerzési szerződések területén minden szinten (EU, nemzeti, regionális vagy helyi) vegyék figyelembe az energiahatékonyság kritériumait. Mivel az EU GDP-jének 16 %-áról van szó, az energiahatékony berendezések, járművek, épületek stb. iránti megnövekedett kereslet nagy vonzerőt jelenthetne az ipar számára ilyesfajta termékek kifejlesztésére, illetve olcsóbbá tételére. Az ökológiai vonatkozású közbeszerzési kritériumokat illetően utalhatunk az egyes tagállamok széles körű tapasztalataira;

2.9 **elutasítja azonban** az ajánlatkérők közbeszerzési jogi elkötelezését, hiszen sok regionális és helyi önkormányzatnak rendkívül szűkös költségvetéssel kell gazdálkodnia. Ehelyett megfelelő mértékben tájékoztatni kell a pénzügyileg gyenge településeket az energiahatékony közbeszerzések előnyeiről, így azok maguk tudnak dönteni a legolcsóbb, illetve a legjobb ajánlat között (6. kérdés);

2.10 **üdvözli** az energiahatékonysági projektek finanszírozási programjait. A regionális és a helyi szint számára azonban ez csak azt jelentheti, hogy pénzügyi eszközöket és támogatást csak önkéntes alapon, az adott költségvetési helyzetnek megfelelő módon lehet rendelkezésre bocsátani (7. és 22. kérdés);

2.11 **kéri** az Európai Bizottságot, hogy az energiahatékonysági kritériumokat minden, az EU illetékességi köréhez tartozó politikaterületen vegye figyelembe. Az Európai Bizottság főként a strukturális és kohéziós alapok, a vidékfejlesztés és a kutatás-támogatás területén tehetné az energiahatékonyságot kötelező kritériummá a projektek kialakítása során. Ezt a helyi és a regionális szint közvetett ösztönzésének is tekinthetjük (12. kérdés);

2.12 **elutasítja** az épületek energiateljesítményéről szóló európai irányelv kibővítését, illetve megszigorítását, amíg a jelenlegi változat átültetésének hatásait nem értékelték ki. A kibővítést megelőzően elegendő idő kell, hogy rendelkezésre álljon a jelenlegi irányelv értékelésére (8. kérdés);

2.13 **síkra száll** amellet, hogy intenzív közönségkapcsolati tevékenységet kell folytatni minden szinten. Kampányokat – amelyeknél megkívánt a nemzeti, regionális vagy helyi vonatkozás – elsősorban olyan témákban kell indítani, ahol a célcsoport valóban gyakorlati cselekvési alternatívákkal rendelkezik. Ebben a tekintetben kívánatos lenne az Európai Bizottság, illetve a tagállamokban működő képviselőiknek együttműködése a regionális és helyi szinttel (12. kérdés);

2.14 **hangsúlyozza** a tájékoztatás és a képzés szükségességét, mégpedig nem csak az energiaszektor terén tevé-

kenykedő szakemberekre korlátozódóan, hanem az energiaszektoron kívül dolgozóakra, például építészekre, építőipari vállalatokra, ingatlanfejlesztőkre, tervezőkre és infrastruktúraműködtetőkre is kiterjedően;

2.15 **határozottan támogatja** kapcsolt energiatermelő létesítmények előnyben részesített alkalmazását. A kapcsolt hő- és villamosenergia-termelés támogatásáról szóló irányelv elkötelezett átültetése mellett feltétlenül szükséges az oda tartozó hőenergia-piacnak az eddiginél gyorsabb ütemű fejlesztése (13. kérdés);

2.16 **támogatja** a régebbi – gazdaságtalan – távhőrendszerek felújítását mint az energiahatékonyság fokozásának nagyon fontos alkotóelemét, és felhívja a tagállamokat, hogy e célból bocsássanak rendelkezésre eszközöket a strukturális és kohéziós alapokból;

2.17 **támogatja** az Európai Parlamentnek az Európai Bizottsághoz intézett kérését, amely szerint az Európai Bizottság készítsen javaslatot a hő- és hűtési energia hatékony piacának szabályozására. A helyi szint számára éppen olyan fontos a hőenergia hatékony felhasználása, mint az ésszerű megoldások alkalmazása a hűtés területén. A légkondicionáló berendezések az utóbbi években rendkívüli mértékben megemelték az áramfogyasztást. Mivel a hő- és a fűtési energia piaca az építésügyi előírások révén a helyi szint illetékességi körébe tartozik, itt is lényegesnek tűnik a témával kapcsolatos tájékoztatási politika és a tanácsadás. Szükséges a helyi döntések nagyobb energiahatékonyság irányába történő befolyásolása. A távfűtés és -hűtés területének innovatív példái hozzáférhetők az interneten, a bevált eljárásmodokat összegyűjtő, fent említett oldalakon;

2.18 **helyesli** a decentralizált termelés zöld könyvben említett keresztülvételét és ösztönzését, ugyanakkor rámutat arra is, hogy az erőmű-kapacitásnak a helyi fogyasztáshoz viszonyított arányát gondosan figyelemmel kell kísérni. Mint a termelés különösen gazdaságos formáját, a kapcsolt energiatermelést itt is előnyben kellene részesíteni. Nagy energiahatékonyság elsősorban akkor biztosítható, ha az előállított hőenergia helyben kerül felhasználásra;

2.19 **hangsúlyozza**, hogy a megújuló energiaforrásokat hasznosító energia-előállítás terén is ügyelni kell az energiahatékonyságra és a meglévő erőforrásokkal való minél kíméletesebb gazdálkodásra. Az új berendezések alkalmazásakor számos területen először a fogyasztást kell optimalizálni, és csak azután kell az ellátási rendszert az optimális fogyasztáshoz igazítani. A következő tényezőkre kell tekintettel lenni, illetve ezeket – az adott tagállamra jellemző jogi helyzetnek megfelelően – az illetékes önkormányzatok bevonásával megvizsgálni: a helyszín kiválasztása, a technológiák fajtája, a létesítmények nagysága és a kapacitáskihasználás mértéke;

2.20 **elutasítja** az energiahatékonyságra vonatkozó „fehér tanúsítványok” rendszerét, amely arra kötelezi a szolgáltatót, hogy a végső ügyfél számára takarékosági intézkedéseket hajtson végre. Félő, hogy egy további kereskedelmi rendszer

bevezetése és üzemeltetése nemzetgazdasági szempontok alapján többé kerül, mint az elért megtakarítások; A sok adminisztratív teher mellett az igazságos elosztás itt még nehezebben megvalósíthatónak tűnik, mint a kibocsátási egységek kereskedelmének esetében (15. kérdés);

2.21 **szükségesnek tartja** a helyi tömegközlekedés kiépítésébe és a vasúti infrastruktúrába történő további beruházásokat. Hosszabb távon csak akkor várható az autóforgalom csökkenése, ha a magánközlekedés (személygépkocsi) mellett más ésszerű alternatívák is rendelkezésre állnak; **üdvözl**i ebben az összefüggésben az Európai Bizottság vasúti és közúti tömegközlekedésről szóló rendeletjavaslatában szereplő felismerést, amely szerint a települések és régiók maguk határoznak e közhasznú szolgáltatások végzéséről, amivel elismerik a helyi és regionális önkormányzatok szerepét a helyi érdekű tömegközlekedés biztosításában;

2.22 **kéri** az Európai Bizottságot, hogy az ipar számára is határozzon meg kötelezettségeket, és különböző intézkedések által érje el, hogy csökkenjenek az energiahatékony berendezések és a megújuló energiák technológiáinak végfelhasználói árai; **osztja** az Európai Parlament **véleményét**, amely szerint egyes technológiák esetében sikerült jelentős költségcsökkenést elérni az elmúlt években, további költségcsökkentések szükségesek azonban ahhoz, hogy a nyilvánosság számára vonzóvá váljanak az energiahatékony növelésére szolgáló intézkedések;

2.23 Tekintettel az Európában hatályban lévő viszonylag magas szintű környezeti normákra, **úgy véli**, az EU-nak kötelessége, hogy az a WTO-nál tarifális vagy nem tarifális előnyöket alkudjon ki az energiahatékony termékekre vonatkozóan.

Brüsszel, 2006. február 16.

A Régiók Bizottsága
elnöke
Michel DELEBARRE

Régiók Bizottsága vélemény – Tárgy: „A Bizottság közleménye a Tanácsnak az ifjúságot érintő európai szakpolitikákról – Napirenden az európai fiatalokat foglalkoztató kérdések: Az Európai ifjúsági paktum végrehajtása és az állampolgári szerepvállalás ösztönzése”

(2006/C 192/04)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

tekintettel az Európai Bizottság „Napirenden az európai fiatalokat foglalkoztató kérdések: Az Európai ifjúsági paktum végrehajtása és az állampolgári szerepvállalás ösztönzése” című, az ifjúságot érintő európai szakpolitikákról szóló, a Tanácsnak címzett közleményére (COM(2005) 206 final);

tekintettel az Európai Bizottság 2005. május 30-i határozatára arról, hogy az Európai Közösséget létrehozó szerződés 265. cikkének első bekezdése alapján kikéri a Régiók Bizottsága véleményét;

tekintettel elnökének 2005. július 25-i határozatára arról, hogy a „Kultúra és oktatás” szakbizottságot vélemény kidolgozásával bízta meg e tárgyban;

tekintettel az Európai ifjúsági paktumra (Az Európai Tanács 2005. március 22–23-án tartott brüsszeli ülésének elnökségi következtetései, 7619/05 I. melléklet);

tekintettel a „CSELEKVŐ IFJÚSÁG” program (2007–2013) ⁽¹⁾ létrehozatalára vonatkozó európai parlamenti és tanácsi határozatra irányuló javaslatról megfogalmazott véleményére (CdR 270/2004 fin) ⁽²⁾;

tekintettel az „Új Ösztönzés az Európai Ifjúságnak témájára vonatkozó fehér könyv nyomán követéséről szóló közleményekről. Ajánlott közös célok a fiatalok által végzett önkéntes tevékenységekre és az ifjúság

⁽¹⁾ COM(2004) 471 final

⁽²⁾ HL C 71., 2005.3.22., 34. o.